

Notat vedrørende rapport om indirekte CO₂-udslip fra brugen af biobrændstoffer.

“Anticipated Indirect Land Use Change Associated with Expanded Use of Biofuels and Bioliquids in the EU – An Analysis of the National Renewable Energy Action Plans”¹. Rapporten er udarbejdet af IEEP på vegne af ActionAid, BirdLife International, ClientEarth, European Environmental Bureau, FERN, Friends of the Earth Europe, Greenpeace, Transport & Environment, Wetlands International

IEEP-rapporten sætter konkrete tal på den mængde og type biobrændstoffer EU landene vil anvende og beregner på den baggrund biobrændstoffernes indirekte CO₂-udslip. Dvs CO₂ der skyldes ændringer i arealanvendelsen. Dette indirekte CO₂-udslip medregnes endnu ikke når EU beregner biobrændstoffers klimapåvirkning. Det er dog et krav i VE-direktivet art 19(6), at det indirekte udslip på sigt medregnes.

IEEP-Rapporten tager udgangspunkt i:

1. Mht mængder og typer biobrændstoffer. Rapportens beregninger er baseret på det biobrændstofmix, som EU-landene selv angiver, at de vil bruge frem til 2020 ifølge landenes egne indberetninger i de nationale VE-handlingsplaner. De mængder og typer biobrændstoffer (altså forholdet mellem første og anden generation, forholdet mellem biodiesel og bioethanol, osv), der ligger til grund for IEEPs beregninger af CO₂ er således ikke baseret på IEEPs egne antagelser, men er baseret på de faktiske indberetninger fra EU-landene.
2. Mht kvantificering af det indirekte CO₂-udslip. Rapportens beregninger er baseret på de forskningsrapporter EU-kommissionen selv har bestilt med henblik på at beregne biobrændstoffernes indirekte CO₂-udslip. IEEP-rapporten lægger særlig vægt på rapporten fra EU-kommissionens Joint Research Center der sammenligner de forskellige forskningsrapporter².

IEEP-rapporten fandt

Ifølge de nationale indberetninger vil 92% af 10% målet blive opfyldt med 1.generations fødevarerbaserede biobrændstoffer. Den meget høje andel fødevarerbaserede biobrændstoffer vil øge efterspørgslen på afgrøder, som vil påvirke fødevarerpriserne og dermed resultere i fødevarerkriser.

Når EU-landenes indmeldinger sammenstilles med data fra EU-kommissionens forskningsrapporter om forskydningseffekt, er resultatet at mellem 41.000 og 69.000 km² naturområder vil blive pløjet op pga EU's biobrændstoffer. EU's biobrændstoffer vil således yderligere forøge presset på skove, savanne, pampas og andre vigtige habitater, der kan opdyrkes.

Omregnet til drivhusgasser vil disse ændringer i arealanvendelse resultere i mellem 875 og 1459 MtCO₂eq. Det betyder at EUs transportsektors CO₂-udslip i 2020 øges med mellem 27 og 56 MtCO₂eq i forhold til fossilt brændstof. Frem til 2020 vil øget brug af biobrændstoffer erstatte 94 Mtoe fossilt brændstof i transportsektoren. 94 Mtoe fossilt brændstof ville have resulteret i et CO₂ udslip på 339 MtCO₂. Til sammenligning vil 94 Mtoe biobrændstof have et udslip på mellem 612 og 903 MtoeCO₂, når

¹ <http://www.greenpeace.org/denmark/press/pressemeddelelser/biobraendstof-og-afskovning>

² JRC (2010) Indirect Land Use Change from increased biofuels demand, Comparison of models and results for marginal biofuels production from different feedstocks. <http://re.jrc.ec.europa.eu/bf-tp/>

både direkte og indirekte CO2 udslip medregnes. CO2-mæssigt vil det biobrændstofmix EU vil bruge således være mellem 80% og 165% værre end det fossile brændstof der erstattes.

Hvordan undgås den fremtid rapporten beskriver

Omlægning af den danske CO2-afgiftfritagelse for biobrændstoffer. Mens ILUC-faktorer og bæredygtighedskriterier afgøres på EU-niveau er EU-landene frit stillet til at indrette deres nationale støtteordninger så de fremmer de bedre biobrændstoffer. I Danmark består den økonomiske støtte til biobrændstoffer blandt andet i fritagelse fra CO2-afgiften. Under de eksisterende regler er alle biobrændstoffer undtaget for CO2-afgift. Det er ikke engang et krav at de opfylder EU's bæredygtighedskrav. Denne generelle støtte skaber ulige konkurrence. Fritagelse for CO2-afgiften bør begrænses til de biobrændstoffer der kan opfylde reduktionskravet også når det indirekte CO2-udslip er medregnet. Se yderligere i fælles notat fra WWF, Mellempøkeligt Samvirke, Nepenthes og Greenpeace: <http://www.greenpeace.org/denmark/press/rapporter-og-dokumenter/faelles-horingssvar-ang-biobr>

På EU plan er det vigtigste skridt at fastholde EU-kommissionen på VE-direktivets art 19(6). Ifølge direktivets art 19(6) skal EU-kommissionen inden nytår fremlægge en rapport om biobrændstoffernes indirekte CO2-udslip fra ændringer i arealanvendelsen, rapporten skal indeholde forslag der kan minimere ændringerne i arealanvendelsen. Som IEEP-rapporten viser er dette en højst vigtig bestemmelse. Det er absolut ikke uvæsentligt hvordan biobrændstoffernes indirekte udslip indregnes.

ILUC faktorer skal medregnes. Dvs det CO2 udslip biobrændstofferne forårsager via indirekte ændringer i arealanvendelsen skal indgå i beregningen af biobrændstoffernes drivhusgasudslip. Kun biobrændstoffer hvis samlede (direkte og indirekte) drivhusgasudslip opfylder EU's krav om minimum 35 % GHG-reduktion i forhold til fossilt brændstof (50 % fra 2017, 60 % fra 2018) bør kunne benyttes. Et system der medregner biobrændstoffernes indirekte CO2 vil tilskynde investeringer i biobrændstoffer der rent faktisk reducerer GHG-udslippet og afværge investeringer i de biobrændstoffer der kun kan opfylde reduktionskravet så længe det indirekte udslip ikke medregnes.

ILUC-faktorer bør være afgrøde specifikke. Forskellige afgrøder har forskellige erstatningsafgrøder. Det betyder at det ikke er ideelt at have én ILUC factor der over én kam blot lægges oven i de direkte CO2-udslip fra alle biobrændstoffer. Det er mere hensigtsmæssigt at udregne specifikke ILUC-faktorer for forskellige biobrændstof afhængigt af afgrødetype.

ILUC-faktorer bør omfatte både 1.generation og 2.generation biobrændstof. Med 2. generation tænkes oftest på biobrændstoffer produceret af rest-produkt (f.eks. halm). Denne type 2.generation er i forhold til ILUC bedre idet restproduktet ikke lægger beslag på jord og derfor næppe giver store ændringer i arealanvendelsen. Hvis fremtidige 2.generation biobrændstoffer derimod fremstilles på baggrund af dedikerede energiafgrøder dyrket på landbrugsjord (f.eks. prøver USA at lave ethanol fra switchgrass) vil det ligeledes medføre ændringer i arealanvendelse, som i givet fald bør medregnes.

Med venlig hilsen

Dan Belusa, Dan.belusa@greenpeace.org, mobil: +45 5132 7911